

รายงานการวิจัย

สุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม กรณีศึกษาบ้านสระมนโนรา ต.โคกกรวด อ.เมือง จ.นครราชสีมา

มณีรัตน์ ไพรวงษ์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงและศึกษาพฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตบ้านสระมนโนรา ต.โคกกรวด อ.เมือง จ. นครราชสีมา โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 130 คน ซึ่งเป็นจำนวนประชากรวัยทำงานในเขตบ้านสระมนโนราที่ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่าสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ทำงานร้อนอบอ้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.3 สิ่งแวดล้อมทางเคมีในการทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพมากที่สุด คือ มีฟุ้งกระจายในบริเวณที่ทำงาน ร้อยละ 42.3 สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพในที่ทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ คือ มีลูกน้ำยุงลายในภาชนะหรือแหล่งน้ำขังในที่ทำงาน ร้อยละ 66.2 สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย คือ ทำงานในที่ที่อาจมีวัสดุ

สิ่งของ ตก หล่น ทับได้ ร้อยละ 37.7 สภาพการทำงานหรือท่าทางการทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ คือ ต้องบิดเอี้ยวตัวหรือโค้งโค้งขณะนั่งหรือ ยืนทำงานเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.2 สิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัยที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพที่ คือ มีแหล่งแพร่กระจายของพาหะนำโรค เช่น เศษอาหารหรือขยะตกค้าง ในบริเวณที่พักอาศัย ร้อยละ 61. การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบการมากที่สุด คือ มีการตรวจตราด้านความปลอดภัยและประเมินสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 99.2 พฤติกรรมการทำงานของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพใน โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และวิธีการทำงานเพื่อความปลอดภัยตลอดเวลา ร้อยละ 96.9 ขณะทำงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มากที่สุด ร้อยละ 94.6 อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่สวมใส่ขณะทำงานมากที่สุด คือ ถุงมือผ้า หรือ ถุงมือไนล่อน ร้อยละ 79.2 การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามตลอดเวลาขณะทำงานมากที่สุด ร้อยละ 60.8 พฤติกรรมสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพใน โรงงาน

¹ อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ วิทยาลัยนครราชสีมา

อุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยง คือ ชอบกินอาหารสุกๆ ดิบๆ เช่น ลาบ น้ำตก ฯ ร้อยละ 63.8 ส่วนพฤติกรรมสุขภาพที่เป็นผลดีต่อสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ ล้างมือหลังเลิกงานทุกครั้ง ร้อยละ 91.5 รองลงมา คือ ล้างมือก่อนออกจากห้องสุขาทุกครั้ง ร้อยละ 89.2

คำสำคัญ สุขภาพของประชากรวัยทำงาน, ผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม

ที่มาและความสำคัญ

กระทรวงสาธารณสุขเผยกลุ่มวัยทำงานในกรุงเทพฯ กว่าร้อยละ ๕๐ มีปัญหาระดับไขมันในเลือดสูง โดยเฉพาะกลุ่มชายอายุ ๒๐ - ๒๕ ปี พบว่านิยมบริโภคอาหารประเภททอดหรือใส่กะทิมากที่สุด ส่วนแม่ค้าค่านึงถึงสี่สันอาหารชวนซื้อ แอบใส่น้ำมัน เพิ่มความมันในแกง ต้มยำ ทำให้ร่างกายได้รับไขมันเกิน

ข้อมูลประชากรจากสำนักงานสถิติแห่งชาติจากการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2546 มีจำนวนประชากรประมาณ 64.24 ล้านคน เป็นประชากรที่มีอายุ 15 – 59 ปี ที่เป็นกำลังแรงงานจำนวน 35.2 ล้านคน (ร้อยละ 54.8) จำแนกเป็นผู้มีงานทำ 34.56 ล้านคน (ร้อยละ 53.8) และไม่มีงานทำ 639,000 คน (ร้อยละ 1) ในจำนวนนี้ เป็นผู้ที่ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจำนวน 19.8 ล้านคน (ร้อยละ 57.46) โดยประกอบไปด้วยผู้ที่ทำงานใน

ภาคอุตสาหกรรมการผลิต(จำนวน 4.8 ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ 27) งานก่อสร้าง(จำนวน 1.4 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 8) การค้าและธุรกิจ(จำนวน 4.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 26) ภาคบริการ(จำนวน 6.2 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 39) เมื่อจำแนกตามลักษณะการจ้างงานพบว่า เป็นลูกจ้างภาคเอกชนร้อยละ 35.1 ทำงานส่วนตัวร้อยละ 31.1 ช่วยธุรกิจครัวเรือนร้อยละ 22.5 ลูกจ้างภาครัฐร้อยละ 7.8 และเป็นนายจ้างร้อยละ 3.3 ในจำนวนนี้มีลูกจ้างที่อยู่ในข่ายควบคุมครองของสำนักงานกองทุนเงินทดแทนจำนวน 7,033,907 ราย ซึ่งเมื่อเทียบกับข้อมูลปี พ.ศ. 2545 แล้วพบว่าเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นถึง 492,802 ราย ทั้งนี้เนื่องจาก ในปี พ.ศ. 2545 มีการขยายความคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างจำนวนตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป เป็นการคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการที่มีจำนวนลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ข้อมูลกิจการที่มีความเสี่ยงใน การเกิดโรคจากการประกอบอาชีพที่สำคัญที่สำนักฯดำเนินการเฝ้าระวังในภาคอุตสาหกรรมได้แก่ โรคพิษตะกั่ว โรคประสาทหูเสื่อมจากการประกอบอาชีพ โรคปอดฝุ่นหินหรือโรคซิลิโคสิส (Silicosis) โรคปอดฝุ่นฝ้ายหรือโรคบิสสิโนสิส (Byssinosis) โรคพิษจากสารทำลาย และ การบาดเจ็บจากการทำงาน โดยอาศัยข้อมูลจากศูนย์

สารสนเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2546

ประชากรกลุ่มวัยทำงานทุกคนมี โอกาสเสี่ยงที่จะเป็นโรคหรือเจ็บป่วยจากการ ทำงาน ที่เรียกว่า โรคจากการประกอบอาชีพ (occupational disease) ได้แก่ อุบัติเหตุและ อุบัติภัย โรคปอดและโรกระบบทางเดิน หายใจ โรคประสาทหูเสื่อมจากเสียงดัง โรค พิษจากสารทำลาย โรคของกล้ามเนื้อและข้อ และ ความเครียดจากการทำงาน เป็นต้น สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากสัมผัสสิ่งคุกคาม หรือสภาวะแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ เหมาะสม (รวมพร คงกำเนิด, 2543) ซึ่งพบว่า มีจำนวนถึง 170,092 คน (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2549) ตำบลโคกกรวด เป็นเขตพื้นที่หนึ่งที่มี ประชากรวัยทำงาน จำนวนมากและมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ หลายแห่งและประชากรที่อยู่ในพื้นที่ตำบล โคกกรวดส่วนมากก็เป็นประชากรวัยทำงาน และเจ็บป่วยมาพบแพทย์ที่ศูนย์แพทย์ชุมชน เมือง 7 โคกกรวดจำนวนมากจึงทำให้เกิดข้อ สงสัยว่าประชากรวัยทำงานในเขตตำบลโคก กรวดมีปัญหาสุขภาพอะไรและด้านใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ สุขภาพของผู้ประกอบอาชีพในเขต

อุตสาหกรรม

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานและ พฤติกรรมสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพในเขต อุตสาหกรรม

ขอบเขตในการวิจัย

มุ่งเน้นการศึกษาสุขภาพของ ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพใน โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตบ้านสระ มโนราห์ ต.โคกกรวด อ.เมือง จ. นครราชสีมา

บทความที่เกี่ยวข้อง

โรคจากการประกอบอาชีพ (Occupational Diseases) หมายถึง โรคหรือความเจ็บป่วยที่ เกิด ขึ้นกับผู้ปฏิบัติงาน โดยมีสาเหตุหลักมา จากการสัมผัสสิ่งคุกคาม หรือสภาวะ แวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสม โดยที่ อาการของความเจ็บป่วยนั้นๆ อาจเกิดขึ้นกับ ผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ทำงาน หรือหลังจากการ ทำงานเป็นเวลานานเช่น โรคพิษตะกั่ว โรคซิ ลิโคสิส โรคพิษสารตัวทำลาย โรคผิวหนัง จากการประกอบอาชีพและการบาดเจ็บจาก การทำงาน เป็นต้น

โรคที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Workrelated Diseases) หมายถึง โรคหรือความเจ็บป่วยที่ เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงาน โดยมีสาเหตุปัจจัย หลายอย่างประกอบกัน และสาเหตุที่ เกี่ยวข้องกับงานเป็นปัจจัยหนึ่งของการเกิด โรคได้แก่ สภาวะแวดล้อมการทำงานที่ไม่ เหมาะสมลักษณะท่าทางการทำงานที่ไม่ ถูกต้อง สภาพของงานที่ต้องปฏิบัติอย่างไม่ เหมาะสม โดยปัจจัยที่เกี่ยวกับงานอาจจะเป็น สาเหตุเริ่มต้น หรือทำให้อาการรุนแรงมากขึ้น เช่น โรคกระเพาะอาหารโรคหัวใจขาดเลือด โรคทางเดินหายใจอุดตันเรื้อรัง โรคความดัน โลหิตสูงการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

โรคจากการประกอบอาชีพที่เป็นปัญหาในประเทศไทย แบ่งเป็น

- อุบัติภัย/การบาดเจ็บจากการประกอบอาชีพ (Accidents / Occupational Traumatic Injuries) การบาดเจ็บของกล้ามเนื้อ กระดูก และข้อ (Musculoskeletal Injuries)
- โรคปอดจากการประกอบอาชีพ (Occupational Lung Diseases) รวมถึงโรกระบบทางเดินหายใจต่างๆ เช่น โรคซิลิโคสิส โรคมัสติโนสิส โรคแอสเบสโตสิส และอาการระคายเคืองทางเดินหายใจ เป็นต้น
- โรคพิษจากสารโลหะหนัก (Heavy Metal Poisoning) เช่น โรคพิษตะกั่ว สารหนูปรอท แมงกานีส เป็นต้น
- โรคพิษจากสารกำจัดศัตรูพืช (Pesticide Poisoning) และเวชศาสตร์เกษตรกรรม
- โรคผิวหนังจากการประกอบอาชีพ (Dermatological Disorders)
- ภาวะการได้ยินเสื่อมจากเสียงดัง (Occupational Hearing Loss)
- ภาวะเป็นพิษต่อระบบประสาท (Neurotoxic Disorders)
- โรคมะเร็งจากการประกอบอาชีพ (Occupational Cancers)
- โรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular Diseases)

- ปัญหาสุขภาพจิตและความเครียดจากการทำงาน (Psychological Disorders and Work)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสุขภาพของวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม บ้านสระมโนรา ต.โคกกรวด อ.เมือง จ. นครราชสีมา

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม บ้านสระมโนรา ต.โคกกรวด อ.เมือง จ. นครราชสีมา ทั้งหมด 130 คนเพื่อให้เพียงพอต่อการวิเคราะห์ความหลากหลายทางสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลทางด้านข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลการประเมินสถานที่ทำงานและสถานที่พักอาศัย การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ การประเมินพฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมสุขภาพของตนเอง โดยจะนำเสนอในลักษณะของ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนตัว

อายุ จากการศึกษพบว่าส่วนใหญ่ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมีอายุอยู่ระหว่าง 40-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา คือ 30-34 ปี จำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 22.3 และต่ำสุด คือ อายุ 60 ปีขึ้นไป คนคิดเป็นร้อยละ 1.5

เพศ พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.5 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.5

สถานภาพสมรส พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คู่คิดเป็นร้อยละ 67.7 และ โสด คิดเป็นร้อยละ 32.3

ระดับการศึกษา พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 28.5 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.9 ระดับอนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 13.8 และน้อยสุดคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.6

อาชีพเดิม พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เดิมประกอบอาชีพเป็นพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 16.2 อาชีพ

กรรมกร คิดเป็นร้อยละ 6.9 และ อาชีพอื่นๆ เช่น พนักงานร้านขายของฝาก คิดเป็นร้อยละ 0.8

อาชีพปัจจุบัน พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 96.9 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 1.5 และ อื่นๆจำนวน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ลักษณะงานในโรงงาน พบว่าลักษณะงานในโรงงานอุตสาหกรรมของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นงานผลิตเหล็ก คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมา คือ งานผลิตอาหารสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 20.8 งานผลิตอะไหล่รถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 13.8 งานผลิตลวด คิดเป็นร้อยละ 12.3 ผลิตตะปู คิดเป็นร้อยละ 10 และ อื่นๆ เช่น พนักงานบัญชี ผู้ตรวจงาน คิดเป็นร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ระดับเงินเดือน พบว่าระดับเงินเดือนของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีระดับเงินเดือนอยู่ระหว่าง 5,000 - 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ ระหว่าง 7,001 - 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5 มากกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.9 และ น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.8

โรคประจำตัว พบว่าส่วนใหญ่ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพใน

โรงงานอุตสาหกรรมไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 89.2 และไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 10.8

ชนิดของโรคประจำตัวที่เป็น พบว่าส่วนใหญ่ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 89.2 รองลงมา คือ โรคภูมิแพ้ คิดเป็นร้อยละ 6.9 โรคความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 2.3 โรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 1.5 สมาชิกในครอบครัวป่วยเป็นวัณโรค พบว่าสมาชิกในครอบครัวของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม มีสมาชิกในครอบครัวป่วยเป็นวัณโรค คิดเป็นร้อยละ 0.8 ญาติพี่น้องป่วยเป็นโรคทางพันธุกรรม พบว่าญาติพี่น้องของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม มีญาติพี่น้องป่วยเป็นโรคทางพันธุกรรม คิดเป็นร้อยละ 16.9 โรคทางพันธุกรรม พบว่าญาติพี่น้องของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานป่วย โรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 7.7 โรคความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 6.2 โรคมะเร็ง คิดเป็นร้อยละ 2.3 การรับประทานยา พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมรับประทานยาเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 6.9

การแพ้ยา พบว่าส่วนประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมแพ้ยา คิดเป็นร้อยละ 1.5 การดูแลสุขภาพสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ พบว่าส่วนใหญ่ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม

ได้รับการดูแลรักษาสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 90.8 และ ไม่ได้รับการดูแลรักษา คิดเป็นร้อยละ 9.2 การรับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลเมื่อได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย พบว่าเมื่อได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยส่วนใหญ่ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมได้รับการรักษาพยาบาลในสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 83.8 นอกสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 6.9 และ อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 9.2 การสูบบุหรี่ พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เคยสูบบุหรี่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 26.2 และสูบบุหรี่อยู่ คิดเป็นร้อยละ 9.5 การดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เคยดื่มแต่เลิกแล้ว คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ ดื่มอยู่คิดเป็นร้อยละ 17.7

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ทำงานร้อนอบอ้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.3 รองลงมา คือ เสียงดังจนพูดคุยกันไม่รู้เรื่องและต่ำสุด คือ อากาศหนาวเย็น ร้อยละ 19.2

สิ่งแวดล้อมทางเคมีในการทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพมากที่สุด คือ มีฟุ้งกระจายในบริเวณที่ทำงาน ร้อยละ 42.3 และต่ำสุด คือ มีแก๊ส/ไอระเหยของสารเคมี ร้อยละ 22.3

สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพในที่ทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพมากที่สุด คือ มีลูกน้ำยุงลายในภาชนะหรือแหล่งน้ำขังในที่ทำงาน ร้อยละ 66.2 และน้อยที่สุด คือ มีการใช้วัตถุพิษ เช่น หนังสั้ว ฝ้าย ป่าน ปอ ซึ่ง

อาจเป็นแหล่งเชื้อโรคที่แพร่กระจายสู่คนได้ ร้อยละ 13.8

สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยมากที่สุด คือ ทำงานในที่ที่อาจมีวัสดุสิ่งของ ตกหล่น ทับได้ ร้อยละ 37.7 และต่ำสุด คือ มีการใช้สารไวไฟ ทั้งที่เป็นแก๊ส ของเหลว หรือของแข็ง ร้อยละ 14.6 ทำงานเกี่ยวข้องกับเครื่องจักรอันตราย ร้อยละ 14.6

สภาพการหรือท่าทางการทำงานที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพมากที่สุด คือ ต้องบิดเอี้ยวตัวหรือโค้ง ไก่งโค้งขณะนั่งหรือยืนทำงาน เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.2 และต่ำสุด คือ ใช้เครื่องมือที่มีความสั่นสะเทือน เช่น เครื่องเจาะ ร้อยละ 19

สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยมากที่สุด คือ ทำงานในที่ที่อาจมีวัสดุสิ่งของ ตกหล่น ทับได้ ร้อยละ 37.7 และต่ำสุด คือ ทำงานเกี่ยวข้องกับเครื่องจักรอันตราย ร้อยละ 14.6

สิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัยที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ มีแหล่งแพร่กระจายของพาหะนำโรค เช่น เศษอาหารหรือขยะตกค้าง ในบริเวณที่พักอาศัย ร้อยละ 61.5 และต่ำสุด คือ อยู่กันอย่างแออัด เช่น อยู่ร่วมกันหลายคนในห้องเดียวกัน ร้อยละ 30.8

การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการมากที่สุด คือ มีการตรวจตราด้านความปลอดภัยและประเมินสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 99.2 และต่ำสุด คือ มีบริการตรวจสุขภาพ

ประจำปี และตรวจสุขภาพตามความเสี่ยงจากงาน เช่น ตรวจหาระดับตะกั่วในเลือด ตรวจการได้ยินในคนงานที่ทำงานในที่เสียงดัง ร้อยละ 93.8

พฤติกรรมการทำงานของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และวิธีการทำงานเพื่อความปลอดภัยตลอดเวลา ร้อยละ 96.9 ขณะทำงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มากที่สุด ร้อยละ 94.6 อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่สวมใส่ขณะทำงานมากที่สุด คือ ถุงมือผ้า หรือ ถุงมือไนล่อน ร้อยละ 79.2 และต่ำสุด คือ ที่อุดหู หรือ ที่ครอบหู ร้อยละ 45.4 การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามตลอดเวลาขณะทำงานมากที่สุด ร้อยละ 60.8

พฤติกรรมสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นปัจจัยเสี่ยงมากที่สุด คือ ชอบกินอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ เช่น ลาบ ก้อย น้ำตก ๆ ร้อยละ 63.8 และต่ำสุด คือ ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่คู่ครอง โดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 10.8 ส่วนพฤติกรรมสุขภาพที่เป็นผลดีต่อสุขภาพของประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ ล้างมือหลังเลิกงานทุกครั้ง ร้อยละ 91.5 รองลงมา คือ ล้างมือก่อนออกจากห้องสุขาทุกครั้ง ร้อยละ 89.2 และต่ำสุด คือ กินผลไม้วันละ 3-5 ส่วน ร้อยละ 50.8

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ประชากรวัยทำงานผู้ประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมควรได้รับการปรับปรุง

สภาพแวดล้อมในการทำงานและท่าทางในการทำงานเพื่อที่จะส่งผลดีต่อสุขภาพของประชากรวัยทำงานทุกคน

เอกสารอ้างอิง

ชื่นกมล สุขดี . ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมปกป้องสุขภาพของคณงานผลิตเครื่องไม้เรือนในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เชียงใหม่ . บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ . 2551.

เทพนม เมืองแมน . ปัญหาสาธารณสุขของโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผลต่อความมั่นคงของประเทศ . กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร . 2548.

ศศิวรรณ เดชคุณากร . พฤติกรรมการผลิตภัณฑ์บริโภคอาหารเสริมของกลุ่มวัยทำงาน ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เชียงใหม่ . มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ . 2551.

สุพจน์ เค้นดวง . การส่งเสริมพฤติกรรมและวัฒนธรรมความปลอดภัยในที่ทำงาน . กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2545 .

สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน . อัตราการประสบอันตรายทุกประเภทต่อ 1,000 คน ในช่วงปี พ. ศ. 2537-2546 : แผนภาพอัตราการประสบอันตรายทุกประเภทต่อ 1,000 คน ในช่วงปี พ. ศ. 2537-2546.

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน . สถิติข้อมูลกองทุนเงินทดแทนปี พ. ศ . 2536-2546 : ตารางสถิติข้อมูลกองทุนเงินทดแทนปี พ. ศ . 2536-2546 .

ศูนย์สารสนเทศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม . จำนวนและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพที่สำคัญในภาคอุตสาหกรรมที่สำนักโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อมดำเนินการเฝ้าระวัง : ตารางแสดงจำนวนและสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพที่สำคัญในภาคอุตสาหกรรมที่สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมดำเนินการเฝ้าระวัง

อนัน โกนสันเทียะ . พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของประชากรวัยทำงาน อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา . 2548.

ประชากรวัยทำงาน . ที่มา http://guru.sanook.com/enc_preview.php?id=2429&title (23 มกราคม 2553)

พฤติกรรมสุขภาพ . ที่มา <http://gotoknow.org/blog/wellness/22590> (12 มกราคม 2553)

โรคจากการทำงาน . ที่มา <http://guru.sanook.com/encyclopedia/%E0> (12 มกราคม 2553)